

Előfizetési árak:

Egész évre 10.- frt
Félévre 5.-
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.-
Egyen száma 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kladóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábon pető
sorokint 5 krajvát
számítanak.

Béke???

Debreczen, január 20.

(D.) Az „Országos Hírlap” egyik helyén a következő kis elmés megjegyzést olvassuk:

„Tisztelt szerkesztő ur!”

„Én az egész főrendiházi mozgalmat nem bírom olyan komolynak tekinteni, amilyent e magas testület tekintélye megérdemelne.”

„Tudom, hogy ez az én hibám, az én politikai belátásom hiánya, és tudom, hogy ez nem is illik tőlem, de még se tudom komolyan nézni, még ha kerékbe törnek is.”

„Mert kik a domináló elemek a főrendiházban? Megöregedett néppártiak és nemzeti-pártiak, püspökök, öreg grófok és bárók.”

„És kik csinálják a zürzavart az alsóházban? Fiatal nagyurak és fiatal néppártiak, a leendő püspökök és főrendiek.”

„Minek hát ehhez az a hosszú retorta?”

„Nem lett volna-e ezélszerűbb egyszerűen otthon a családban meginteni az apáknak a fiakat, unokaöccsüket: „Ugyan ne bolondozzatok tovább, gyerekek, már eddig is több bajt csináltatok, mordizom adta, mint amennyit keltett volna.”

„Ami pedig a felirati javaslatot illeti, ha már mindenáron felirati javaslatot akartak, és ha olyat akartak, amelyik használjon is — azt csak Polónyhoz lehetett volna adresszálni.”

„Szóval, ennyi emóciót okosabban is fel lehetett volna használni.”

„Egy népképviselő.”

Ez a kis megjegyzés többet mond sok vezércikkknél, hanem azért meglevén az emberi természetben, hogy saját véleményét ő is hangoztatja, — engedjen meg ennyi gyarlóságot a t. közönség nekünk is.

Hát amint sejteni, hihetőleg már a nélkül is sejteni méltóztattak, a békeszeretet mindenki-ben retentő nagy, senki se akarja elmondani magáról, hogy a háboru folytatásának ő az oka, — hanem azért a békében, komolyan, kezdettől fogva nem hitt senki és ha mégis megtalálna lenni, amit megint csak nem hisz senki. Isten csodájának lenne tekinthető.

Az egész béke eszme a szabadelvűpártból kivált disszidensek restelkedésének és fontoskodásának házasság szerzési manővrirózása gyanánt tekinthető. Belátták, hogy a pártbéli kiválásuk valami jeles történelmi ténynek nem tekinthető, mivel hogy az alkalom igen furesán vala kiválasztva, hát hogy hibájukat valamiképpen enyhítsék, a béke angyalai gyanánt csaptak föl. Az ellenzékot biztatták, hogy a szabadelvűpárt fog engedni, a szabadelvűpártot biztatták, hogy az ellenzék fog engedni és végre kisült, hogy az engedékenység mindkét részről ugy lett fölfogva, hogy azt a másik rész fogja elkövetni.

Az ellenzék pontozatai oly hangon voltak tartva és oly föltételekhez kötve, milyeneket a diadalmas fél az agyonvert ellenfélnek szokott diktálni s amit stando pede visszautasít a kormány és pártja, ha ismét nem

susogják fülükbe a házasság csinálók hogy: Csak menjetek bele. Nem ez az utolsó szó, az ellenzék engedni fog . . .

Abból a szempontból kiindulva, hogy semmi se lehetetlen az ég alatt, a békét egészen elejtettnek tekinteni ugyan nem lehet, de ha a lélektannak csak annyi logikája van, mint egy mákszem, hát itt semmiféle lélektani motívum nincs arra, hogy amint a dolgok ide fejlődtek, békésen megoldható legyen. Idők multával, — lévén az idő minden sebre ir és minden ellenségeskedésre a legbölesebb közvetítő, — tehát idők multával igen, de most melegeben? Most nem hisszük . . .

Mindkét párt sokkal jobban van már angazsálva, mintsem, hogy saját teljes blamiroztatása nélkül nagyobb konzessziókat tehessen. Az ellenzék, mely a botrányt odáig vitte, hogy fejét csóválja felette az egész művelt világ, nem adhatja neki azt a szinezetet, hogy nem komoly szándékkal, benső elkeseredéssel, — hanem csak komédiából cselekedte s így követelésétől el nem állhat. A többség pedig, mely a kisebbség erőszakoskodásával szemben az alkotmány megvédését tüzte ki ezéül, a kisebbség diadalszekerének tolására ismét csak nem vállalkozik; ami pedig harmadik-

TÁRCZA.

Vallomások.

I.

Galamb a szived,
Galamb a lelked;
Ajkad szólása oly édes,
Mint virág lehellet.

Csüggök ajkadon
Szavadra várva;
Mint az imádkozni vágyó
A harang szavára.

II.

Régen itt hordozza
Édes titkát szivem:
Szeretlek, imádlak
Örökre, hiven!

Hogy ami Istentől
Jó rész jutott nekem!
Lábad elé rakom,
Néked szentelem.

Hogy te vagy a révpárt,
Én meg gyöngé sajka.

Ringó habok hátán
Csak feléd tartva.

Nem gondoltam eddig
Soha a halálra,
Csak élni — te érted:
Volt lelkem álma.

És most kicsiny hittel
Töpregek felette:
Ott a tulvilágon
Velem leszesz-e . . . ?

III.

Rebesgetik hátam megett:
Messzemegyek, felejtelek . . .
A szerelem csak mese volt,
Egyszer volt, hol nem volt . . .

Elhiheted . . . ? Láttál-e már,
Ki a menyből földre leszállt?
Ki eldobta fényes álmát,
Szépséges világát?

Sáfrány Lajos.

A román dalköltészetéről.*)

A dal, ének és táncszó költészete a leggazdagabb; erre a nagy kincsre gondolva állította Alexandri, hogy a román ember született költő. Nincs is másképen. A román ember szerelme igaz, bánata mély, vágya sorvasztó. Ha szeret, csak kedvesének él; ha gyűlöl, csak a bosszura gondol; ha szenved, neki adja magát a bánatnak s nem vár gyógyulást. Szerelmét, bánatát, örömét, vágyát mindenki dalban éneklé meg, azért a dalköltészet megmérhetlen. A dal bölesője a szabad természet, a mező, a barázda, az erdő, a havas, mikor a román az Isten szabad ege alatt van, hogy élvezheti a természet szépségeit; az erdő lombjában hallja a gerlét, a mező virágai között a döngicsélő méhet, feje felett a pacsirta fűtőrész; csordultig megtelik az ő szive is, tartalmát dalban önti ki. A doine ezért egy sóhaj a szivből, egy könnyesepp a szemből, egy kétségbeesett fuldoklás, egy édes szerelmi esők, egy repülő vágy. A szivverésre hallgató agynak egy gondolata.

A hora (ének) abban különbözik a

*) Mutatvány dr. Moldován Gergely „Alsó-fehér-vármegye román népe” című művéből.

Friss

főzelékeket

mint **bab, borsó, lencse, szilva, szilvaiz** (lekvár) jutányos árak mellett ajánlok tisztelettel

DEUTSCH LAJOS

előbb **VARGA LAJOS**

Főpiazcz 38. sz.

nak a legnevetesebb, az a főrendek szemforgató fölirata, hogy t. i. tegyen róla a korona!

Ezt a cikk élén közlött elmés megjegyzés igen találóan festi, Mi csupán egy kis kommentárt akarunk hozzá fűzni:

Hogy gondolják például a méltóságos főrendek klerikális föliratozói a koronának ezen beavatkozását? Bizonyosan nem úgy, hogy az ellenzékre parancsoljon rá, mert ez a tanács nagyon a fejelágyára esett volna, de sőt a méltóságos klerikális főrendeknek se lenne gusztusa szerint. Na de hát a korona is jól tudja mit tehet és mit nem, tehát: hogy mit kívánhatnak tőle és mit nem. Az ellenzék rendreutasítását semmi esetre, hanem a kormány rendreutasítását s ez által közvetve, a többség megintését igen. A klerikális párt fölirata tehát, röviden és őszintén így lenne fogalmazható: Fölséges Urunk! Csapd el kérünk a kormányt és teljesítsd az ellenzék követelését!

Miután pedig Ő felsége, állást foglalni azonképpen látszik, hogy sodrából még a kath. püspöki kar által sem igen lenne kivethető, hát ez az egész föliratozás nem egyéb, mint jezsuitikus szemforgatás, a mihez, abból a forrásból már szokva vagyunk.

Szóval a dolgok, a békére nézve biztatóan nem állnak s még egyszer ismétljük, hogy valami felsőbb esodás beavatkozás nélkül nem is igen fog létre

jönni. A mi a jelen körülmények közt kívánatos, az: hogy a tragikomédia fejeződjék be mielőbb és lássunk már egyszer ne csak „kitakarást, betakarást, meg manó tudja mit akarást“, hanem határozott föllépést is.

— **Osztrák képviselőház.** Két névszerinti szavazás után, a melyeknél Gross indítványait 159 szavazattal 67 ellenében és 129 szavazattal 43 ellenében elvetették, délután 2 1/2 órakor megkezdődött a bejelentések fölolvasása.

Több baloldali képviselő kívánságára, hogy az indítványokat és interpellációkat egész terjedelmükben olvassák fel, az elnök kijelenti, hogy kötelessége lévén ehhez hozzájárulni, ebbe beleegyeznek.

Ezután több indítványt és sürgős indítványt olvastak fel, köztük Hoffmann Ferencz, Kaiser, Heeger, Herzmannski, Türk és társaik sürgős indítványát Bylandt Rheydt gróf közoktatásügyi miniszter vád alá helyezése iránt a troppauer cseh tannyelvű államgimnázium igazgatójának kinevezésénél követett eljárása miatt, rámutatván arra, hogy a troppauer cseh magángimnáziumnak a 14. §. utján történt államosítása alkotmányosértés, mert ez intézet föntartása maradandó terhet ró az államkincstárra.

Schönerer, Iro és társaik indítványt nyújtanak be az iránt, hogy az egész miniszterium helyeztessék vád alá a múlt év december 28. és 30-án a 14. §. alapján kibocsátott császári rendeletek miatt.

Breznowski a prágai Biberle-Linhart-ügyben interpellál.

Schönerer a cseh lapoknak megczafolatlanul maradt ama jelentése miatt interpellál, hogy a kormány Morvaország és Szilézia tartományi hatóságait szigorúan utasította, hogy az úgy nevezett tannyelvi egyenjogúsághoz a legszorosabban alkalmazkodjanak és a nyelvrendelet megtartása fölött oly szigorral őrködjenek, mintha az törvény volna.

— **Ki kezdte a békealkudozásokat.** A miniszterelnök tegnap a főrendiházban Vaszary Kolos hercegprimásnak válaszolva, a békealkudozások kezdeményezését illetőleg azt mondotta; „hogy az egyesült ellenzési pártok részről bizonyos tranzakezió iránt tételt javaslat.“ Az egyesült ellenzéki pártok lapjai ma a miniszterelnök e nyilatkozatát majdnem uoi sono támadják és azt mondják, hogy a békealkudozásokat a kormány és pártja részéről kezdeményezték. Az ellenzéki lapok úgy látszik, nem kísérték kellő figyelemmel a békealkudozások menetét, mert az esetben tudniok kellene — ha ugyan a miniszterelnök iránt való vak gyűlöletük nem vakította el a legelemibb igazság megértése iránt való érzéküket, — hogy a kormány előtt a békealkudozások javaslatával először s azután ismételten Andrassy Gyula gróf lépett föl. Ő ajánlotta az alkudozások megkezdését s ő vitatta azoknak eshetőleges, sőt valószínű sikerét. Andrassy Gyula pedig, e javaslatnak előterjesztésére, már tudvalevően kilépett a szabadelvű-pártból. Így tehát a miniszterelnök joggal mondhatta, hogy a kezdeményező javaslatok a tranzakezióra nem a kormány részéről, hanem az ellenzéki pártok részéről tételt, mert hiszen, azt hisszük, Andrassy Gyulának s vele együtt a diszidenseknek sem lehet semmi kifogásuk az ellen, ha őket a miniszterelnök immár nem tekinti a szabadelvűpárt tagjainak.

A kereskedelmi muzeum állandó kiállítása.

Debreczen, január 20.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszternek, b. Dániel Ernőnek érdeműl tudható be, hogy a magyar kereskedelmi muzeumban az állandó kiállítás ujjá szerveztetett és 1897. év közepén meg is nyílt.

Ezen állandó kiállítás szükségessé-

doinától, hogy míg ebben az alaphang bánatos, borongós, abban a kedv kiesapongó. A hora azért a fonóban, borozás közben a kocsmában, más örömmünnepeken járja, — soha a bánat óráiban.

A táncszó a hora kiegészítő része; mint neve is mutatja, tánczközben, vigalomban születik, a jókedv melegágyában. Egy kurjantás, egy felkiáltás, amelynek azonban értelme, éle van; szurós, mint a tövis, tréfás, jóízű mindig. Leginkább a férfiak éneke vele, gyakran az asszonyok, soha a leányok.

A dalokat illetőleg tartalmuk szerint vannak: szerelmi, vágy- és bu-, vegyes tartalmu dalok. A szerelmi dal a boldog szerelem dicsőítése. Fő alakja a kedves, a szerető, akit a férfi mandra-nak (szépnek), dragutá- draga-nak (kedves, a nő pedig dragut-, bade, badisor-nak (bátya nevez, boldogságában, bánatában megszólítja a holdat, a napot, a csillagokat, a gerlét, a rigót, leginkább a kakukot; a fenyőt, a tölgyet, a virágokat. Ezeknek panaszoit, ezeknek örvend, a bu dalok a boldogtalan szerelmet, a csalódást, a hűtlenséget, az élet más körülményeiből fakadó szenvedést festik, míg a vágy-dalokban a bizonytalan jövő, az elégtelenség, a nyughatatlan, az epedő lélek nyilatkozik. A leány épp úgy dalba önti a maga érzéseit, mint a férfi s abban a nyelv mindig egyszerű, világos, a hasonlat találó, az érzés igaz, a gondolat tökéletes.

A szerelem hatalmáról szólva úgy találja, hogy az anyának nagy a hatalma, soktól megmentheti gyermekét, de a szerelemtől és a haláltól nem. A választ lehetetlennek jelenti ki. — A szerelmet

ellenző anya nem bonthatja fel a viszonyt, nem.

Hogyha misét mondat hetvent,
Kalácsot süt egyszáz-hetvent;
A míg tisztán meg nem tudja
Leveleit egy tölgyfának,
Fűszálait egy határnak,
Szórszálait száz egérnek,
Virágait egy mezőnek;
Míg a bükk nem terem körtvét
S a fűzfa nem terem meggyet,
Hogy megegyék abból egyet.

Aztán találóan tesz különbséget a között az idő között, mikor szeretett és mikor elhidegült, mondván, hogy „tavaly ketten egy almával is jól lakánk, most, ha zsákkal bírnánk sem adnánk egymásnak.“ A kedvesét úgy találja, hogy ajka szőlővirág, keble rozmarin illatu fogai drágagyöngyök, szája kristálypohár.

A járása olyan, mintha
A földön betüket írta.

A leány kedvesét keblébe rejténé, magyanyánt szeretettel elveté, élvezetel leartaná, háza küszöbén asztalul rakná fel fekete szemöldökén, szempilláin át megszállná, aranygyűrűivel megragasztaná, az italt átadná szívének, hogy szerelmi somját ki-elégíthessé. A kedves, „erupta din soare“ napból van kiszakítva, „frumoasa ca s'ó cruce“ szép, mint egy fészület. — A legnagyobb szerelmi varazst a szemben és szemöldökben fedezi fel; ha nem volna ez a kettő, nem volna a világon sem baj sem bűn.

Egyáltalán a románépdalokban négy érzés dominál: dragostea (szerelem), dorul (vágy), uritul (utálat), jele és bánat (panaszgyász, bánat). Megkapó festéseire akadunk mindeneknek.

A vágy-dalokban epesztő epesztő vágy emészti a távollevő szeretőt. Bemutatók egy ilyent prózában: Tegnap hogy beestveledett, sokáig vártalak meleg szobával, gyertyavilággal, szivemben epedő vágygyal. Látván, hogy nem jössz, parázomat befedém, gyertyámat eloltám vágyamat vankozul fejem alá tettem, unalmamat magam alá terítettem és betakaróztam szerelmemmel.

A vágy dalokban különösen a katonáskodók termelik az idegenségben. A távollevő szeretné látni anyját, apját, testvéreit, szeretőjét; földjét, ökreit, juhait, a mezőt, a havast a kertet, a virágokat, a hol ő született. A katonáskodással sehogy sem tud kibékülni; nem érti, miért kell neki elhagynia faluját s abban mindeneket. Megrázóan írja le a katona a maga sorát: „Német! nem fáj a te lelked, hogy szijamon vért látsz! a mi a hátamból patakzik ki? Nem fáj a lelked, hogy vért látsz a csákómon, a mi a fejemből sugáriszik ki? S hogy hal a szegény? „Szomorú fű, szomorú fű, haldoklik a katona, n h z n, mert id gen országban hal meg, gyertya nélkül, feje alatt párna nélkül. Nehezen hal meg, mert tudja, hogy nem lesz koporsója, szemfedője, mellette nem lesz szerető anyja, jajgató nővére, hanem a dobos dobbal, a trombitás a trombitával. Vigasztalódjal anyám, a többi legények s csak így halnak meg!“ Aztán „jőjj anyám, jőjj drága, kötényed tele legyen

gét fényesen tanusította a hazai iparosok nagyarányú részvétele.

A kiállítás hasznosságáról, a gyakorlati céloknak teljesen megfelelő elrendezéséről az illetékes szakkörök, valamint a sajtó a legnagyobb elismeréssel nyilatkoztak.

Végigjárva az állandó kiállítást, rögtön meglepi a szemlélőt az ügyes berendezés, mely az igazgatónak, Ráth Károlynak a szakismeretét dicséri. — A kiállítás főérdeme, hogy megismerteti a fővárosba felránduló kereskedőket az országunkban létező ipartelepekkel, nagyobb iparosainkkal.

Mint debreczeni embert, igen érdekelt, hogy hát a mi iparosaink közül hányan állították ki készítményeiket.

Forgatom a katalogust, bizony nem akadtam én az egészben csak egyetlen egy debreczeni kiállítóra s az sem iparos. Mendelovits Lajos állította ki a mások által kivart szűrőket, kostököket, mások által font ostorokat, pipákat stb. — Azért dicséret illeti ezen szorgalmas kereskedőnk, a ki már a millenniumi kiállításon is bemutatta városunk iparát.

Ha az irányadó körök felkarolnák városunk iparát, lehetne sokat tenni. Két világhírű kefégyárunk készítménye miért nem szemlélhető a kiállításon? Gazdasági gépgyárosunk miért nem küldött fel valamely találmányt? Talán szalámigyárunk nem jobban értékesíthetné áruját, ha látják a kiállításon pompás készítményét? Pedig a XI-ik csoport igen nagy kiterjedésű.

Ebben foglaltatnak az „Élelmi ipar-cikkék. Szesz italok, Ásványvizek.” — Az utóbbiakat a „Balneológiai egyesület” állította ki. Mikor megláttam a sok nagy ember nevével megkeresztelt keserűvizek sokaságát, eszembe jutott, hogy van nekünk a Hortobágyon egy keserűvizet tartalmazó kutunk, a mely kut vizének a hatása mérkőzik még a legerősebb „Hunyady János“-féle keserűvizzel is, — pedig a külföldön ez a víz van legjobban elterjedve. — Az angol ha sokat iszik,

be megy egy droguériába (mert ott árulják) s odaszól a kiszolgálónak: „Please give me a glass of Hunyadi water” — s jégbe hűtve megkapja egy hatosért. — Aztán boldogan tovább megy, már addig a meddig... Nálunk egy egész üveggel meg kell venni, ha szükségünk van rá.

Vajjon nem lehetne azt a kutat kihasználni? Hátha vissza térülne az a kis összeg a melyet a másik kutba beleöltünk.

Maga az elnök Ráth Károly 13 vármegyéből összeszedett esőrgős korsókat állított ki. Vajjon van e közte a mi karsu korsónkból, a melynek a fülén is lehet inni. Hát azok a finom nádudvari fekete korsók hová lettek? Kiszorította a bádög. Kossuth-utcán kedden vagy szombaton olyan kerámiai studiumokat tehet az ember, hogy összevásárolva néhány „veres-begyés” vagy „fülemilés” tányért, felakaszthatja a szobájába dísznek; minden esetre jobbat mutat mint azok a rém szintelen olajnyomatok, melyek a „költő halála” vagy „nagy hazánkfia” címek alatt árultatnak.

A kerelkedelmi- és iparkamarák közül csak az aradi, budapesti, győri, kolozsvári és a nagyváradai állítottak ki egyetmást. Szerintem mind a 19 iparkamarának collectív kiállításban kellett volna részt venni.

Megjegyzem, hogy a kereskedelmi muzeumnak tagja lehet minden iparos és 10 frt évi tagdíj lefizetése mellett azon előnyökben részesül, hogy az intézet egyes osztályait, kiállításait ingyen látogathatja, a központi hivatal, tudakozó irodát és a könyvtárt igénybe veheti és az intézet kitűnően szerkesztett szakközlönyét (heti lap) díjtalanul kapja.

Debreczen, 1899. január 20.

Komlóssy Miklós.

Politikai párbaj.

A Budapesti Hirlap napok óta szenzációs cikksorozatot közöl „A rendszer Torontálban” címen, melynek Rónay J.

torontáli főispán ellen emelt vádjai miatt Nagybeeskereken egész sora volt a főispán mellett rendezett politikai tüntetéseknél. A megye rendkívüli közgyűlést is tartott. Rohonczy Gedeon ezen a gyűlésen sértő szavakkal emlékezett meg arról, a ki e hirlapi akezióhoz az adatokat szolgáltatja.

Dániel László volt torontáli alispán s Nógrádmegye volt főispánja vonta le e beszédből a konzekvenziákat és sértő megjegyzéseiért provokálta Rohonczy Gedeont. A segédek egyszeri golyóváltással elintézett pisztolypárbajban állapodtak meg.

A párbaj tegnap déli tizenkét óra körül fojt le az üllői uti vámsorompó mögött álló honvéd lovassági kaszárnyában. Előbb Rohonczy Gedeon és segédei, Andrássy Tivadar gróf és Sztáray János gróf mentek be a földött lovaglóba. Nyomon követte őket Dániel László és a másik két segéd, Szentiványi Árpád és Viczián ezredes. A Rohonczy orvos dr. Kosztka Emil volt, Dániel Lászlót Papp Gyula dr. kísérte. A párbaj kimenetelére nagy izgatottsággal várakoztak a lovagló előtt Karátsonyi Jenő gróf, Rónay Jenő főispán, Jekelfalussy Zoltán kir. kamarás és többen a torontáli urak közül.

A föltételek voltak ezek: egyszeri golyóváltás, simacsövű pisztolyokkal 25 lépésnyi távolságból, a célzás ideje tíz másodperc. A felek mindjárt az első pillanatokban rövid célzás után lőttek. Sebesülés nem történt, de utóbb konstataáltak, hogy mindkét lövés rendkívül veszedelmes volt. A ferde állásban Rohonczy golyója jobbról egy ujnyira süvített el Dániel feje mellett s gyöngé rést ütött a lovagló iskola falán. Dániel László golyója az ellenfél balkönyökénél oly közelségben, hogy Rohonczy szinte elfedte testével a golyó irányát.

A segédek ezután kiállították a jegyzőkönyvet s a torontáli rendszer miatt vívott első pisztoly-párbaj békülés nélkül ért véget.

forintokkal, ha lehet, szabadítsd el a lakókat (hoti) közül. Mert ha tudnád, mint kínoznak, kisírnád szemedet, felkelnél éjfélkor és halálomért könyörögné.”

A katonák gyakran egyenesen a császárhoz fordul: „Császár, békéld ki, ne háborúzzál, ládd mi tudatlan, gyenge rekruták vagyunk még, ne vigy minket még a tűzbe! Ládd, kitanult katonáid voltak s felét lelőtték, fele a kórházakba került.”

A katonáskodással járó bajok- és nyomoruságokért a „németet” (neamtu) okolja. Hej, nagy kutya a német; mikor megállítja a csapatát:

Nem is viszi ő már számba,
Hogy kettő nincs glédába!

Meg is fizet a németnek: átokkal (blastam). Az átkozódás nagy szerepet játszik a dalban. A katonák átka iszony. „Adna Isten egy nagy tüzet, hogy perzselné le Nagy-Szebent, ne maradjanak benne csak a karók a generálisok és a majorok számára, akik a legényeket katonáztatják.” A várakról az otthon maradt kedves énekel: „Istenem, jó Istenem, változtass át tarka keszkenővé és teríts ki a vár felett, lássam, mint bánnak el a rózsámmal.” A katonák pedig: „Gyujtanának fel, vár! három oldalon nyers fával, hogy még a hied se maradjon fenn, egy oldalon szárazzal, mert minden ok nélkül sok legénynek okozol bánatot.”

A román leánynak az ideálja a pásztor (cioban). Nem kell neki sem a diák, sem a molnár, sem senki más; pásztorért eseng, mert annak édes az ajaka, egész

nap dalol, szép fehér juhait virágok között legelteti, éjszakája csendes, világa a teli hold és a csillagok milliárdja.

Csodálatos, hogy a jobbágyság a román dalnak nem hagyott nyomokat. A jobbágyság okozta szenvedések festésével sehol sem találkozunk, úgy tűnik fel, mintha az természetesnek találta volna, mintha jobb állapotot soha nem is élvezett volna. A magyarok ellen sem fakadt ki soha; földesurai „domni” (urak); azok tanácsa (sfatul) is hiába tiltaná el a kedvestől, mert a míg azok tanácskoznak, ő azért kedvesével szeretkeznék.

Megkapó színekkel festi az árvaságot, a szolgaságot, az idegenben való életet. Szolgaság alatt az idegennél való szolgálatot kell érteni. Strein (idegen reá nézve a saját faja is, egyáltalában mindenki más, ha annál szolgál. Az idegen kenyérnél nincs keserűbb a világon. — Hazája nem érdekli, csak a faluja, az ő havasa, mezeje. Ezért akárhányszor megszakad a szíve az idegenségben. Már a harmadik faluban is idegennek érzi magát. Szülőföldje minden, mint halnak a víz; más vízben a paraszt meg nem él. Ezért sem román férfi, sem román leány messzebb vidékre szolgálni nem megy; a ki megy, hamar haza vágyik. Az anyai szeretet is sok dicsőítésben részesül.

A doine melodiája mindig busongó, panaszos; sohasem vig.

A horá-ra terve át. Alexandri Vaszul szerint, „annak nevezetetik a dallam, mely tánczra alkalmas, valamint azon költemény, a melyet tánczközben rögtönöznek.”

A román legény szenvedélyes tánczos, a tánczot azonban beszéddel kíséri.

A ki tánczol és nem beszél, annak azt kívánja, hogy görbüljön meg a szája.

Ujuju! a mig csak élek!
Ha meghaltam, halott légyek...
Ujuju! ha sirba tesznek,
Ott is ugrom s énekelek!

A hora-tánczszó megszámlálhatatlan mennyiségben fordul elő. A román észjárás, valódi elme él hű tükre a hora. — Egy párt ide iktatok:

A leányok Tövisen
Tyukot lopnak, hirtelen
A fonóba viszik, aztán
Megkopasztják már a lábán.

Nekem is volt ám egy szépem,
Meghalt paszuj-evés közben.

Szeretem a törpe asszonyt,
Mert felhág az opikámra (booskor)
S úgy nyom csókot az orcámra.

Szerettem a magas asszonyt,
Kapun át is csókot oszthat.
Sőt kiáltja: hopp, még nyolezat.

Férjhez menni szeretnék,
Málét gyurni ha tudnék...
A lapátra ha teszem,
Előbb meg kell kötözsem.

Rámás esizmám, vas patkóm,
Benne ördög van s egy asszony!
Egyik biztatta, másik oktat.
Hogy tegyem meg csak a rosszat!

A tegnapi mérkőzés azonban csak kezdete a lovagias ügyek egész sorozatának, a mely ez ügyből fejlődött. Dániel László ugyanis elégtételt kért táviratban Stassik Ferenc és Mangold Sámuel ügyvédektől és Popovics Szilárd földhírtokostól Nagybeeskereken.

Ezok az urak ugyanis a Rónay főispán tiszteletére rendezett fáklyásmeneten és banketten sértően nyilatkoztak Dánielről. Azonkívül Rónay Jenő főispán kihívta a cikkek íróját, Kaas Ivor bárót is, de ezt az ügyet a főispán segédei: Rohonczy Gedeon és Jekelfalussy Zoltán Kaas segédeivel, Szentiványi Árpáddal és Ivánka Oszkár jegyzőkönyvben intézték el, miután Dániel László kifejezett kívánságára tudomásul vették, hogy a cikkekhez az anyagot és adatokat részben ő adta s tartalmukért a teljes felelősséget elvállalni kívánja.

Ennek következtében Rónay Jenő kihívta Dániel Lászlót, de a segédek ezt az ügyet is jegyzőkönyvben intézték el oly módon, hogy a felek kölesönös nyilatkozatot tettek s az ügyet jegyzőkönyvileg a budapesti sajtóbíróskör esküdtiséke elé utalják.

Legujabb.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A főrendiház ülése.

— Távirati értesítés. —

Budapest, január 20. (Érk. d. u. 1 ó. 30 p.) A főrendiháznak ma délelőtt szokatlanul látogatott ülése volt. Az ülésen Vay Béla gróf elnökölt. Széchenyi Imre gróf volt az első szónok, ki a múlt ülésen heterjesztett, a királyhoz intézendő felirati javaslatát igyekezett nagyon is gyenge érvekkel megokolni. Beszéde hatástalanul maradt a főrendek körében. Széchenyi felszólalása után Desseffy Aurél gróf, a felirati javaslat egyik aláírója, az indítvány felett névszerinti szavazást proponált.

Desseffy indítványát elfogadták, de ezt megelőzőleg Bánffy Dezső báró miniszterelnök tárgyalagos s erélyes beszédben utasította vissza a felirat megokolását. A miniszterelnök utalt a folyamatban levő béketárgyalásokra, a felirat ezt a dolgot úgy tünteti fel, mintha a király nem teljesítette volna alkotmányos kötelességét. A miniszterelnök beszéde különösen a szabadelvű főrendek körében nagy hatást tett. A tetszéssel fogadott beszéd után elnök elrendeli a szavazást. — Összesen 168 főrend szavazott, ebből a javaslat elküldése mellett szavazott 69, ellene 99. **Harmincz szavazattöbbséggel tehát a felirat javaslatot elvetették.**

A javaslat ellen szavaztak többek között Vaszary hercegprimás, Császka György. Fehér Ipoly, Metianu püspökök, Khuen Héderváry, Lobkovitz herceg, — mellette Szmezsányi püspök, — Andrassy Aladár, Szapáry Gyula. Az ülés 12 órakor ért véget.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 20. (Érk. d. u. 2 ó. 10 perczkor.) A képviselőházban a múlt ülésről elmaradt névszerinti szavazást folytatják. Az ülés végére Blaskovich és Sima képviselők sürgős interpellációt jelentettek be a szent-annai zendülés tárgyában.

Budapest, január 20. A három névszerinti szavazás után, melyek mind egyike a szabadelvű párt diadalával végződött, áttértek az interpellációkra. Blaskovich gyengéden, Sima heves kifakadásokkal mondták el megokolásukat a szent-annai zendülés ügyében a belügyminiszterhez intézett interpellációjukban. Blaskovich vegyes vizsgálóbizottság kiküldését kéri. A miniszter az interpellációkra nem válaszolt.

A béke.

Budapest, január 20. (Erkezett 3 óra 1 perczkor.) Az ellenzék vezérférfiai ma délelőtt formulázták válaszukat a kormány békeföltételeire. A válasz — mint képviselő körökben hirt jár — **elutasítás.** Az indoklás alapján azonban a disszidensek folytatják pacifikáló munkájukat, hogy az ellentéteket elsimítsák.

A Drefyus-ügy.

Budapest, január 20. (Érk. d. u. 2 ó.) Párisból jelentik, hogy a Gaulois értesítése szerint Picquart védői az ellene megindított perben egy tanut szándékoznak csak kihallgattatni. Ez az egyetlen tanu nem katona, hanem polgár ember és ki fogja jelenteni s egyidejűleg bizonyítani, hogy a petitbleu-t ő írta, még pedig Picquart tollba mondása után. Ilyenformán a Picquart-ügy nem a katonai, hanem a polgári bírósághoz kerül.

Eszterházyt, a Gaulois szerint holnap, az Echo de Paris szerint ma hallgatják ki.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfelvételek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A Gönczy-egyesület „Étthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

— A jog- és pénzügyi bizottság. Vecsey Imre tb. főjegyző elnöklése mellett tegnap ülést tartott, amelyen megtették az ajánlást a felügyelő bizottság tagjai választásához s ugyane felügyelő bizottságnak a házipénztár hátralékos, követeléseiről szerkesztett jelentéseit tárgyalták.

— Pénztárvizsgálat a megyénél. Hajdúvármegye pénztáránál ma délelőtt vizsgálatot tartottak Rásó Gyula alispán elnöke mellett.

— Emke. Az erdélyi magyar közművelődési egyesület debreczeni és hajdúmegyei fiókjának igazgató választmánya tegnap délután ülést tartott gr. Degenfeld József főispán lakásán. Ez alkalommal a január 22-ére kitűzött tisztújító közgyűlés tárgyait készítették elő.

— A debreczeni ipartestület előjárósága e hó 19-én tartott ülésében, egy kiküldött bizottság jelentése és tervezete alapján elhatározta, hogy a hivatali helyiségekben az asztalos munkálatokat zárt ajánlatok útján töltik be.

— Szilágyi Sándor emléke. Kolozsvárott Szilágyi Sándor szülővárosában Kőváry László és Szádeczky Lajos történetírók mozgalmat indítottak; hogy Szilágyi szülőházát emléktáblával jelöljék meg. Az emléktáblát márczius 15-én óhajtják felállítani és leleplezni, a mikor a Petőfi-társaság is emlékünnepet fog tartani Kolozsvárott. A koszorúmegváltások című szövegűn folynak az indítványozók által megkezdett adományok, az Erdélyi Múzeum szerkesztőségéhez intézendők, a hol nyugtázzák és nyilvánosan elszámolják az adományokat.

— Királyi kegyelem. A király mindazon egyéneknek, kik, mint állítási szökevények büntetésüket töltik, vagy kiknek szolgálati kötelezettségök e miatt meghosszabbított, elengedte büntetésüknek hátralevő részét, nemkülömben azoknak is, kik a behívó parancs nem teljesítése folytán ily büntetést kaptak. Elengedte továbbá a büntető bíróságilag üldözött állítási szökevényeknek és behívó parancsnak nem engedelmskedőknek büntetését is, illetve ezeket a bírói üldözés s annak következményei alól fölmentette. A királyi kegyelemről szóló rendeletet a hivatalos lap tegnapi száma közli.

— Idegen rendjel. Ó Felsége megengedte, hogy Sármai József dr. debreczeni 2. honvéd huszár ezredbeli tartalékos százados a eszászari ottomán Medsidjere V. osztályát elfogadhassa és azt viselhesse.

— Éjszakai élet. Azt mondják, hogy a mi városunknak nincsen éjjeli élete; úgy mondják azok, a kik nem ismerik. Este nyolcz után lecsendesül a város, mert az ugynevezett Corzó publikum színházban mulat. Bezáródnak az üzletek s elhaló félben van az élénkség. A konfliktusok unottan engedik a föld felé bus fejüket, csak a kávéház előtt álló szegény párák vidulnak fel a zene ütemeire. Kezdődik az éjszaka. Ha süt a holdvilág akkor ennek ezüstös fénye, ha pedig nem süt, úgy az asztesztés lámpák világa veszi körül a monoton csendben fel s alá sétáló rendőrt. Hol hát az éjjeli élet? Ez nálunk egy ember és pedig az éjszakai meleg virslis. Vállán a szatyorról, kezében a párolgó főzőkatlannal keresztül-kasul járja a várost. Unalmas a csönd, hát belebeledalol valami régi jó áriát s énekelve megy imígyen az „éjszakai élet“ a városon által. Hej, ha megszólalna, ha beszélni akarna, de sok mindent is mesélhetne ő az éjszakáról. Vigjátékokat, bohózatokat, mik a részegeskedő házastársak között s talán tragoediákat, melyek a zezugos utcák rejtekében játszódtak le. De nem, ő nem szól, hallgat, mert olyan diszkrét ő, mint az éj sötét leple, mely alatt dalolva folytatja tovább utját a mi „éjjeli életünk.“

— **A miniszter sürgetése.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett az összes törvényhatóságokhoz és vármegyékhez, hogy a hatóságuk területén az 1898. év folyamán iparoktatási czélokra fordított összegeket és az azokról szóló kimutatást hozzá legkésőbb 8 nap alatt terjesszék fel, minthogy ezen adatokra az általános kimutatás elkészítésénél szüksége van. A miniszter leiratában felsorolja azon hatóságokat, melyektől a jelentések beérkeztek. Ezek: Arad, Arva, Bács-Bodrog, Bars, Bereg, Csongrád, Hajdu, Háromszék, Hunyad, Krassó-Szörény, Liptó, Máramaros, Sáros, Szeben, Temes, Tolna, Torontál, Zala és Zólyomvármegyék, továbbá: Debreczen, Selmecz, Bélabánya, Szatmár-Németi, Széker-Fehérvár, Zombor Fiume városok. — Nevezett miniszter már egy ízben, múlt év szeptember hó 11-én felhívta a törvényhatóságok és vármegyék figyelmét erre nézve, de a felhívásnak mindeztideig nem tettek eleget.

— **Nyár a télben.** Hiába, régi tapasztalaton alapszik, hogy a földön minden, de minden nemcsak mulandó, hanem változó is. Tessék csak bárkinek visszagondolni gyermek korára, mikor a karácsonyfát repeső örömmel körül rajongta. Ugy-e, akkor a fiuknak a huszár, a kis leányoknak a baba tetszett és alig egy pár év kellett s mennyire megfordult a guszusuk. És ebbe az állapotba is egészen megtudnak nyugodni. Eddig meg voltunk szokva, hogy a januári hajnali órákban fájdalmas sertés visítás töltötte be a levegőt, jeléül annak, hogy estére esapra lesz útte a karczosos hordó és az estéli disznótoron vigan fog zengen a nóta, megszoktuk, hogy januárban jégcsapos bajuszu, a lehellettől zuzmarásos szőrü lovak nógatva hordják a jeget a vermekbe, hogy a kánikulában hűthesse magát ki-ki a maga módja szerint fagyaltal, jegeskávéval, pezsgővel, vagy csak gazdó avagy szódavizzel és ime most ezen látványosságok helyett kedvünk szotyanna meggyet rázni és kutató szemünk vizsga tekintetét oda veti a bokrok aljába, hogy vajjon nem bujt-e még elő a tavaszt hirdető ibolya, de hiába a természet is olyan, mint az ember, hogy míg ki nem alussza magát, hasztalan pislog be a függöny nyílásain a verőfényes napsugár, nem sokat hederit reá, hanem álmodik tovább. Hiába kaczerkodik hát esalfa kis Januárius, még hűek maradunk téli kabátjaink- és bundáinkhoz és fűtött szobából mosolyogjuk esalfa játékaidat, mert hát a természetben is minden változó.

— **Gyilkosság, vagy szerencsétlenség?** Az „Apafája“ erdőben tegnap délután Tóth Ferencz nevű erdővéd meglötte Gebei János fatolvajt, ki ott a helyszínen meghalt. A holttestet maga a gyilkos erdővéd tette szekérre s bezállította a városi közkórház halottas kamarájába. A hullát holnap fogják felboncolni. Az áldozat 26 éves, családos ember s három kis árvát hagyott hátra. Tóth szintén családos s már 37 év óta áll a város szolgálatában. A további vizsgálat deríti ki, hogy gyilkosság vagy véletlen szerencsétlenség esete forog-e fenn?

Tudósítónk előtt Tóth Ferencz a következőképp mondta el az esetet.

Amint rendes körutját tette az erdőben Gebeit és más két csapókeri lakos társát tilos nyírfavessző vágáson kapta s ezért kötelességéhez hiven beakarta őket az erdészi hivatalba kísélni. Már jó darabon haladtak békésen együtt, midőn Gebei egyszerre kijelentette, hogy ő nem megy tovább. Rövid szóváltás után Tóth haragosan megdöfte Gebeit puskája cső-

vével; e pillanatban eldőrdült a fegyver s Gebei halálosan találva néhány percznyi kinlódás után meghalt. A srétszemekből álló töltés a tüdő jobb szárnyába hatolt s azt teljesen szétronsolta.

Gebeinek két társa, kiket az erdővéd hozott be magával, szintén így adják elő az esetet, de hozzá teszik, hogy Tóth elébb felhuzta a puská sarkányát mikor megdöfte Gebeit s így nincs kizárva a rossz akarat.

— **A kereskedelmi csarnok** alapszabályai elkészültek és a folyó hó 22 ikén tartandó közgyűlés elé terjesztetnek elfogadás végett. Az érdeklődők egyes példányokat már szombaton délelőttől kezdve kaphatnak a kereskedelmi akadémia háznagy hivatalában.

— **Mükedvelő előadás.** Megemlékeztünk már azon nagyszabású mükedvelő előadásról, melyet a jövő hónap 17-én és 18-án fognak tartani színházunkban a fő iskolai „Erzsébet királyné alap“ és a „Fröbel gyermekkert“ javára. A mükedvelő előadásra már javában folynak a próbák. Tegnap épen a hatásosnak ígérkező „Prológ“ olvasópróbáját tartották. Minden jel arra mutat, hogy ez a mükedvelő előadás teljes egészében páratlanul fog állani.

— **Az örmester szerencsése.** Ugy mondja a példaszó, a ki szerencsés a szerelemben, szerencsétlen a játékban. A közmondás ez igazságra alaposan ráczáfolt ma Gebei János, a 101 dik gyalogezred Békés Csabán állomásozó egyik századának szolgálatvezető örmestere. Mikor ezredét Zágárból elhelyezték, könnyet ontottak utána a horvát leányok s kis hijja, hogy vitriol drámájának nem esett áldozatul örmester ur Gebei. Szerencsése az asszony nép körül új állomása helyén sem hagyta el, sőt még inkább kegyeibe vette, czáfolásául a példaszónak, mert, mint békés csabai levelezőnk írja: örmester ur Gebei a Salm-sorsjegyek mai húzásán százezer forintot nyert. Az örmester szerencsése nagy gaudiumul szolgál az ezred legénységének, siettek is üdvözölni a következőként:

— Isten éltesse az örmester urat! Sok pénze van az államnak, de több a mi örömünk, mert — *elmegy mi tőlünk!*

Jórávaló, derék katona a szerencsés örmester. Szigoru de igazságos volt alantosi s kötelességtudó feljebbvalói irányában. Ezelőtt hat évvel vonult be Zágára s a három esztendő leteltével bezupált. Ugy hitte, jobb dolga lesz katonáknál, mint civilben, mert a cserepezés ma már nem igen jövedelmező mesterség. A nagy nyereség hírére meglehetősen közönynyel vette örmester ur Gebei s valószínű, hogy valamelyik nap rapportra megy Drasenovich ezredes elé s megteszi a jelentést:

— Ezredes urnak alássan jelentem, százezer forintot nyertem, most már nyugalmamba megyek.

Az ezredes pedig valószínűleg rá fogja mondani:

— Ertem örmester Gebei. Csak menjen, most már könnyen megélhet rukkolás nélkül is.

— **A kőműves sztrájk.** Pár nap előtt megirtuk, hogy a városháza átalakításánál és a lovassági laktanya építésénél alkalmazott kőművesek sztrájkolnak. Ma a vállalkozók idegen kőműveseket hoztak, kik hozzá kezdtek a munkához, de a sztrájkolók lebeszéltek őket, mire az ujon szerződötett kőművesek is abba hagyták a munkát. A bujtogatók azt mondják, hogy az új kőművesek kívánságára szolgáltak felvilágosítással.

— **A vásárhelyi méregkeverő halott.** Most érkezett Szegedre a hír Mária-Nosztráról, hogy az ottani börtönben a hódmezővásárhelyi méregkeverők egyike Turi Mihályné szül. Varga Lidia elpusztult. Turi Mihályné anyját és néjét küldte méreggel a másvilágra s öt kötél általi halálra ítélte a szegedi törvényszék, míg a kuria élethossziglan való fegyházat szabott rá. Az elvetemült asszonyt a betegség ölte meg Mária Nosztrán. Két gyermeke maradt.

— **Öngyilkos postafőnök.** Kuszty Tamás p-ladányi postafőnök tegnap délben öngyilkosságot követett el. Mindenki józan takarékos embernek ismerte ki hivatalát lelkiismeretesen vezette. Régebb idei betegsége gyógyíthatatlan volt s ez keserítette annyira el, hogy a nőtlen ember tegnap délben föbelötte magát s meghalt.

— **Nyolcz nazarénus a börtönben.** Szegeden tegnap kísérték nyolcz nazarénus katonát a börtönbe. Az ujhítűek egyike sem akart, a legnagyobb rábeszélés dacára, fegyvert fogni. Egy évig benn lesznek a börtönben, s akkor újból megkísérlik, vajjon fognak-e fegyvert.

Mulatságok.

Farsangi naptár.

- Január 21. Függetlenségi-kör bálja „Bika“ disztermében.
 Január 21. Tüzoltóbál „Margit“-fürdő disztermében.
 Január 28. Jogász-tánczestély „Margit“-fürdő disztermében.
 Január 28. Polgári-kör bálja „Bika“ disztermében.
 Január 29. Az Iparos-kör tánczvigalma az Arany-Bikában.
 Február 14. Jogász- és tisztviselő-kör jelmez-estélye a „Bika“ disztermében.
 Február 1. A Filler-egylet tea-estélye a „Bika“ disztermében.
 Február 4. A máv. altisztek tánczvigalma az új műhelytelep csarnokában.
 Február 25. Az izraelita jótékony nőegylet „debreczeni vásár“ mulatsága a „Bika“ disztermében.
 Február 8. Első magyar asztal-társaság estélye az „Angol-Királynő“ helyiségében.
 Február 11. Ács-íjűség dalkörének mükedvelő előadása a „Margit“-fürdő disztermében.

A polgári-kör bálrendező bizottsága nagy apparatussal működik a bál sikere érdekében, a kik meghívót nem kaptak forduljanak a bálrendező bizottságának elnökéhez.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

- Pénteken, január 20-án, („B“ bérletben) — ujdonságul — először: *Himfy dalai*, Berczik Árpád vigjátéka.
 Szombaton, január 21-én, („C“ bérletben) *Himfy dalai*.
 Vasárnap, január 22-én, délután 3 órakor *Az ördög mátkája*, népszimű; este 7^{1/2} órakor *Dobó Katicza*, történeti énekes vigjáték.

* **Hunyadi László** Erkel szép operáját ötödször láttuk tegnap az idényben. A közönség, — a mit sehogysem tudunk megérteni — közönynyől viseltetik az operai előadások iránt s tegnap is kevés számmal volt jelen. Az előadás különben nem ment oly gördülékenyen és szabatosan, mint eddig. A szereplőknél vettük ezt észre leginkább. Csupán Leopold Francziska, F. Kállay Lujza és Mezey Andor azok, kik úgy az éneken, mint a játékban föltétlen sikert arattak. Serfőzy, Karacs nem voltak eléggé diszponálva. A zenekar sem működött precízsen, gyakran tulerősen játszott s némely helyeken taktusokkal járt hol előbb, hol hátrább. Egyedül a rendezés volt az, mi ellen nincs kifogás. Különösen Leopold Francziska érdemel

méltatást, aki a Lagrange áriával frenetikus tapsra ragadta a közönséget. Nem csak hatalmas hangja, de nagy énektudása magasan kivált a keretből.

* **Himfy dalai.** Ma érdekes bemutató előadása lesz a debreczeni színháznak. *Berczik* Árpád legújabb vigjátéka: a *Himfy dalai* kerül színre, mely vigjáték a múlt hónapban került színre a Nemzeti színházban és oly nagy sikert aratott, a minőben kevés magyar szindarabnak volt az utóbbi években része. A fővárosi sajtó egyetértőleg konstataulta, hogy *Berczik*, a neves drámaíró, a legértékesebb sikerét a „*Himfy dalai*”-val aratta és egyaránt dicsérték poétikus jeleneteit, valamint törül metszett alakjait. Ebben a vigjátékban *Kisfaludy* Sándor és *Szegedi* Róza szerelmének története van kedvesen, poétikusan megírva és felelevenedik benne a múlt század végének kedves magyar társasága. Emelk a vigjáték hatását a beléje szőtt magyar táncok, különösen a palotás s süvegtánc, melynek drámaiságához fogható táncunk alig van. Az újdonságra nagy becsüvággyal készült a társulat és arra enged következtetni, hogy a legújabb magyar színpadi termékek a debreczeni színpadon is oly nagy sikere lesz, mint mindenütt volt, a hol eddig színre került.

* **Egyiptom gyöngye.** *Forrai* Miklós és *Heltai* Jenő eredeti operettejéből tegnap tartották meg az első olvasó próbát a *Magyar színházban* *Forrai* operetteje még az idén színrekerül a debreczeni színpadon is.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai. —

Elhunyt alispán.

Lugos, január 20. Litsek Béla Krassó-Szörény vármegye alispánja tegnap 50 éves korában meghalt. Az elhunyt tizenkét évig volt alispán és nagy köztiszteltetnek örvendett.

A bécsi villamos vasút.

Bécs, január 20. A tervezett bécsi közúti villamos vasúthálózat ügyében ma előzetes értekezlet volt a vasutügyi miniszteriumban, amelyen a községtanács képviselőivel az idevágó kérdéseket behatóan tárgyalták. E tárgyalásokat legközelebb folytatják és valószínűleg nemsokára kedvezően befejezik.

Orosz tiszték Bécsben.

Bécs, január 20. A Kexholom-féle orosz testőr gránátosezred tisztí küldöttsége ma délután ide érkezett és a Burgba szállt.

Porosz gránátosok Magyarországon.

Bécs, január 20. A Ferencz császár nevét viselő porosz gárda gránátosezred tisztí küldöttsége január 21-én Budapestre és onnan Kassára utazik, hogy az I. Vilmos császár nevét viselő 34. gyalogsági ezredet meglátogassa.

Mámorból a halálba.

Eperjes, január 20. Csikora János szárazvölgyi lakos ölfát fuvarozott Eperjesen és miután jó bepálinkázott s hazafelé indult, Lubocz és Szárazvölgy községek között a szekér feldől és Csikora ittas állapotánál fogva nem tudván a szekér alól kiszabadulni, ott kimult.

A Dreyfus-ügy.

Budapest, január 20. A Libre Parole közli azoknak a tanuknak a névsorát, a kikre Henry özvegye Reinach elleni pörében hivatkozott. A tanuk száma igen nagy.

Köztük vannak: Zadok Khan nagyrabbi, Chanoine, Thomassin, Duchesne és Renouard tábornokok, továbbá Cavaignac, Rochefort, Lebrun-Renault százados, Prevost de Launay szenátor, Lemaitre, Coppée, Brunetiére akadémikusok, Lasies, Dujardin-Beaumont, De Mun képviselők és Belhomme, Varinard és Couard írásszakértők, továbbá Déroulade, Bonvalot és mások.

A Gaulois szerint a büntetőtanács néhány nap óta igen behatóan foglalkozik azokkal az összejövetelekkel, a melyben Dreyfus Brüsszelben állítólag több külföldi attaséval találkozott.

A Gazette des Tribunaux jelenti, hogy a semmitűszök tegnap Teyssonier, Charavy, Couard, Varinard, Pelletier, Belhomme és Gobert szakértőket és azután Bertillont hallgatta ki.

Felosztatott diákegyesület.

Bécs, január 20. A sziléziai német diákok „Oppavia” nevű egyesületét, alap szabályszerű hatáskörének áthágása miatt, hatóságilag feloszlatták.

Lichtenstein herceg temetése.

Bécs, január 20. Ma délután temették el óriási részvét mellett Lichtenstein Károly herceg alezredest, az urakházának tagját. A résztvevők között ott voltak az elhunyt hozzátartozóin kívül Thun gróf miniszterelnök néhány miniszter társával, a diplomáciai testületnek néhány tagja, Beck báró vezérkari főnök, az arisztokrácia sok tagja és a porosz gránátosezred tisztí küldöttségének tagjai.

Irodalom és művészet

Bucus a legszebbtől.

Leszámoltam már rég magamban,
Hogy meghalok, ó jól tudom,
S azóta egyre szakadatlan
Csak bucsuzom, csak bucsuzom.

Ha kél a hajnal, száll az estve,
A hold kilép bérczek felett,
Elsuttogom halkán rebegve,
— Hatalmas élet, ég veled!

Mert szép vagy élet mindhiába!
Nagyváros... Lányok... Nap... Boru...
Es átényezni a halálba
Oly mondhatatlan szomorú!

Pásztor Árpád.

A magyar föld urai.

Móricz Pál regénye. Kiadta Engel Lajos Szegeden.

Alig egy évtizede, a magyar irodalom teljesen idegen volt mitőlünk: idegen tárgyakat írtak meg idegen szellemben. A jó vidék sajtója — ahová nem hatottak el oly erősen a modern nyugat áramlatai, sok zokszót is ejtett erről, alkalomadtán az új fővárosi irodalommal foglalkozván. A fővárosi írók viszont nem győztek eleget élezelődni az elmaradt, a parlagi vidék fölött, a melynek a látóhatára nem terjed tovább a falu határánál, amely nem lát magasabba a gólya-fészeknél a kémény mellett. Emlékszem, hogy Tömörkény Istvánt, Gárdonyi Gézá, Móra Istvánt milyen mélységesen lenézték, a miért nem a Maupassant, Anatole France vagy Rossigél tárgyait iparkodtak megírni, hanem csak azt, a mit a maguk szemével ezen a szegény földön láttak, amit a maguk szívével ez egyszerű nép között éreztek.

Immáron azonban a jó vidék szelleme bevonult a fővárosba; s mert az idegennek hódoló írókkal szemben, azelőtt csak a vidék képviselte Magyarországot: elmondhatjuk, hogy a vidék győzelmével Magyarország foglalta el az ő megillető

helyét a magyar irodalomban. Könyv, a mely mirőlünk, a mi életünkről, a mi ezéljainkról szól: nem oly ritka kuriozum már manapság, még most sem elég sűrű jelenség.

De hol vagyunk ma már a régi rosz időkhez képest? A lenézett, kiesufolt írók, a Tömörkényiek, a Gárdonyiak kibontott zászlóval vonulnak be az irodalomba s legyőzik az utánczókat és komplikátorokat, akik csak azért voltak magyar írók, mert műveiket — rossz magyarsággal írták.

Az üdvös reakció e esatájában egyik erős vára volt a magyarságnak Szeged, a mely egymás után küldötte ki bajnokait az idegen szellem ellen. Se szeri, se száma a talentumoknak, a melyeket az ország második városa az irodalomnak ajándékozott. S Szeged, ime kiapadhatatlan. Most ismét nagyon figyelemre méltó író nevel s táplál az ő hamisítatlan, tiszta levegőjével: ifju Móricz Pált, a ki most adta ki az ő első regényét. A magyar föld urait, a melynek csak a külső formája divatos, modern francia, a belseje annál jobban magyar!

A regény hőse egy régi, magyar család fia, *Zágoni* Ferencz, egy tősgyökeres gentryfiu. Szívében titkos szerelem van egy falusi kántortanító édes kis leánykájá iránt, de egy szép színésznő elkápráztatja. Nőül veszi a syrént, de nem lehet vele boldog; visszatér tehát a magyar föld, a magyar falu gyermekéhez, a kis kántorleányhoz, az idylli boldogság ölébe. Ez volna a regény meséje, a mi regény mesének — legalább a régi sablon szerint — nem nevezhető. S a regény mégis végtelenül érdekes: érdekes benne, a magyar élet rajza, a vidék biblikus, idyllikus jelenetei. Jellemek ninesenek benne, csak typosok; de ezek a typosok oly találó, oly élethű vonásokkal vannak rajzolva, hogy mindegyik alakjára rámondják: Ezzel az emberrel én már találkoztam, beszéltem!

Írói és poétai kvalitásokat bőven találunk a Móricz Pál regényében, a mi inkább a magyar élet egy-egy igaz zsánerképe. Mélázva hallgatjuk panaszát, mikor a magyar föld régi urainak életét bírálja; édesen merülünk el a falusi élet esöndjébe, melyet oly gyönyörű színekkel rajzol; oly boldogan olvassuk, hallgatjuk mindezt, mint ahogy talán ama régi görögök hallgatták szélesen ömlő hexameterait az öreg naiv Homerosznak...

Sas Ede.

CSARNOK.

Az aranyhaju Ceres.

(Történeti vázlat.)

Írta: **Táberi Róbert.**

(Folytatás.)

Ilyen környezetbe jutott Vass Julia, a tiszta lelkű, szüziességű és jól nevelt hajadon. Első pillanatban nyerte meg a trónörökös kegyét. Hogy mindjárt eleinte mélyebben vert gyökeret, az érzelm ezen kiégettnek látszó szívében, tanusítja azon körülmény, hogy Frigyes Vilmos nem bánt el vele, valamint a többi nővel. Nem tett neki ajánlatokat, nem kergette arcába a vért kétértelmű célzásokkal, hanem úgy viselte magát irányában nőttön-nőtt, amint nem lelt viszonzásra. Három évig ostromolta minden töle telhető módon, három éven át ejtő környezetét kintartása által bámulatba. Hiába való volt barátjainak minden rábeszélése, a trónörökös hű maradt eszményképéhez. Schönhausenben a légkör tisztulni kezdett, külömbőség támadt az urí és eselédsszobák közt, lehetett itt-ott komoly szót hallani. A legnagyobb változás magán a trónörökösön esett meg; visszanyerte üde színét, munkakedvét.

Nyájasan szól nevéhez, az államügyekkel foglalkozott, felhagyott az ivással. Csak egyben maradt a régi: Julia iránti szenvedélyében.

És a leány érzé, mint kezd fogyni ereje. Előbb rossz néven vette a trónörökös kompromittáló figyelmét. „Julia panaszkodik, hogy a trónörökös üldözi galanteriájával” — így olvasható egyik barátjának fennmaradt naplójában — a trónörökös neje féltékeny Juliára. Szegény leány! oly őszintén ijedt meg attól, mit mások ezer örömmel fogadnának! „És megint néhány hónappal később: Beszéltem a trónörökösrel, megmondtam neki véleményemet őszintén és minden himezés nélkül. Hogy Julia többet ér mindnyájunknál, magamat sem véve ki; hogy ő nem ezen társadalomba való. Kértem eszközölje ki elbocsátását, mint olyan kegyet, mely Juliát egyedül mentheti meg a rágalom nyelvétől. A trónörökös mélyen meg volt rendülve. Még sem oly könnyelmű, mint gondoltam. Megígérte, hogy uralkodni fog magán, mindent meg tesz, amit tőle kívánunk. Csak azt az egyet nem viselheti el, hogy Julia elhagyja az udvart és ő látásától meg legyen fosztva.

A következő oldalon: Ma Juliánál volt a trónörökös. Én is jelen voltam. Bocsánatot kért tolokodásáért és könnytel szemekkel fogadta, hogy örökké a legnagyobb tiszteletben tartja. Julia mélyen meg volt rendülve. „Féltem őt.” És ezen félelem nem is volt alaptalan. A leány szíve megrendült a folytonos ostrom által, melynek ki volt. Talán hízogot is hiúságának azon gondolat, hogy a tévelygő királyfinak Egeriája lehet. Hisz nemes szívekre nincsen nagyobb veszély, mintha alkalom adatik nekik áldozatkésztséget tanúsítani. Azt látta, hogy mióta a trónörökös őt szereti, jelleme mindinkább tisztult és férfiasodott, mindennap hallotta, hogy csak tőle függ, hogy ezen változás maradandó legyen. Csoda-e ha néha ingadozni érzé erejét.

(Folyt. köv.)

Harcz a szerelemért.

Regény három kötetben.

— Fordította: **Váradi Ödön.** —
(Folytatás.) 69.

— Persze, ezt nem is szabad engednünk.

— Nem, mert ez a legnagyobb mértékben hátrányára szólnának Lady Seltonnak. Egy oly esetnél, mint minő ez, alkalmazhatják tanunak minden szava hitelre találna. Ennél fogva bizd reám, Archie. Meg fogsz róla győződni, hogy rábeszélő tehetségem biztosabban és hamarabb vezet, mint a te erős karod.

— Mr. Ravel magával nem nagyon meglepődött visszavért Pimlicóba, a 17 dik számú ház felé indult és Mrs. Hurst után tudakozódott, szilárdul meg-lévén győződve arról, hogy Miriámot ott találja.

Legnagyobb csodálkozására azt hallotta, hogy elutazott s csak pár nap múlva tér vissza.

— Ugy kérem, sziveskedjenek utána nézni, hogy nem hagyott-e számomra egy levelet, vagy valami jegyzetet, — mondá a szolgálóhoz. Azt hiszem, várt nővérem.

— Nem hiszem, hogy Mrs. Hurst ilyesfélét hagyott volna, — mondá Mrs. Parsons, mialatt Archie herkulesi alakját kritikus szemekkel vizsgálta. De ha ön pár sort hagy számára, úgy felmehet uram.

Archie megtette ezt.

Mint gondos háziasszony azonban Mrs. Parsons is vele ment s őt, a meddig a szobában volt, nem téveszté szem elől.

Ez azonban nem akadályozta abban, hogy figyelmesen körül tekintsen.

Egy, az asztalon levő illatos üvegecskén ott volt Sir Henry czimere.

Mrs. Hurst és Miriám kétségtelenül egy és ugyanazon személy volt.

Ehhez ő a következő rövid levelet intézte:

„Kedves Miriám!

Örvendek, hogy feltaláltam. Értesítsen visszatértekor azonnal. En Brookstreetben lakom, 72. szám alatt Mr. Pulteneynél. Azonnal beszélnem kell önnel. Hűséges barátja Archie.”

E levélköt borítékba zártá, Mrs. Hurstnak ezimezte s a tükörnek támasztá, meggyőződve róla, hogy a levélnek azonnal szembe kell ötlennie.

— Pulteneynek Miller mellett kell maradnia — gondolta magában, miután Mrs. Parsonnak isten hozzádat mondott. — Ennél fogva jó lesz, ha védenezemet magam fogom felkeresni.

A mint a reményhez ezimzett vendéglőt elérte, egy fogadó terembe vezették, mialatt egy szoba leány Mrs. Seatont megérkezéséről értesítette.

Nem sok idő múlva Alice belépett. Ruházata most már változáson ment át. Tiszta és új volt az, haja szépen fésülve s arczán már nem volt meg a nélkülözös és inség azon vonása, mely azon reggel látható volt.

— Ön már sokkal jobban néz ki, jegyzé meg szeliden Archie. — Hogyan ment ily rövid idő alatt olyan előnyös változáson keresztül?

— Ön kétszeres talizmánnal ajándékozott meg uram, reménynyel és pénzzel — mondá ő szemeit lesütve, mialatt az ujján levő gyűrűre nézett.

— Igen, de oly kevés eszközzel oly sokat, hogy tehetett?

— Oh, kihagytam a harmadikat. Mindezek az enyéim voltak, de nem voltak nálam.

— Mit ért ezalatt?

— A zálogházban voltak. Még e gyűrű is ah, nem mondhatom meg önnek, mit érez szívem! A mult éjjel még nyomorult, elhagyott teremtmény voltam s ön oly jó volt irántam, hogy azért sohasem adhatok önnek elég hálát.

Ne beszéljünk erről többet. Mrs. Selton.

Természetesen nem marad itt. Ez menedék volt pillanatnyira. Időközben hallottam férjéről. Ha őnt férje rokonai oltalmára biznám, egy nagyon kétes jövőnek nézve elébe. Egy bizalmas barátom, aki Lidenev Seltont jól ismeri, azt mondja, hogy az egy derék fiatal ember.

Alicének köny szökött a szemeibe:

— Igen, és ő volt, de mit tehetett ifju korában? Ha tudta volna, mi lett később belőlem, valószínűleg tett volna érttem valamit. De ő Mrs. Digbyre bízott, a ki megígérte, hogy gondoskodik rólam.

— Tudta ő, hogy önök egybekeltek?

— Igen, mert jelenlétemben mondta meg ezt neki s hozzátette, hogy e nő legjobb és legdrágább barátném, akim van, Alice s ő téged oltalmába fogad, mig nagykoru leszek.

S ő hogy bánt önnel? — kérde Ravel?

— Egy ideig nagyon barátságosan de csakhamar elvesztettem szemeim elől. Nem akarta soha megmondani, hol van Lidney, ezért akartam vele azon utcán találkozni, melyben a club volt.

— A tábornok klubbja, nem az övé, bárha valószínűleg azt mondta.

— Igen ezt mondta. Itt szokott a tábornokkal étkezni s ez azután rendszeren pár aranyat adott neki, amelyet este elköltötn. Sydney azonban mindég nekem hozta e pénzt el.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Érték-tőzsde.

A debreczeni Közgazdasági Bank Részvénytársaság közlése.

1899. január hó 20-án.

Államadósság:

Magyar aranyjáradék 4%	— 120. —	120.50
„ vasuti beruházási köt. 4 1/2%	120. —	120.50
„ koronajáradék 4%	— 97.90	98.40
„ regále vált. köt. 4 1/2%	— 100.75	101.50
Osztrák aranyjáradék 4%	— 120.30	120.80
Egységes államkötvény 4 1/10%	101.25	101.75
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	138.50	139.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	— 391.50	391.75
Osztrák hitelbank részvény	— 360.40	360.60
Magyaripar- és keresk. bank. r.	103.25	103.75

Sorsjegyek:

Magyarjelzalogban 4%-os sorsj.	122.50	123.50
„ „ 3%-os	103. —	104. —
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	121.75	122.75
Magyar vörös keresztsorsjegy	11. —	11.50
Osztrák „	— 20. —	20.50
Olasz „	— 11.60	12. —
Bazilika sorsjegy	— 6.60	7. —
Jó-szív „	— 3.80	4.20

Pénznemek:

Cs. és kir. arany	— — —	5.68	5.77
20 márkás arany	— — —	11.79	11.83
20 frankos arany	— — —	9.55	9.59
1 Sovereigns	— — —	12.04	12.08

Budapesti gabonátőzsde.

I. Készáru-üzlet.

1899. január 19-én.

A malmok ma ismét keveset vételkedvet mutattak és csak egyes kisebb tételek megvételére szorítottak. Változatlan árák mellett 8000 mm. buza kelt el.

Rozs változatlan.

Árpa jól van tartva.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 80 k. 1048 forinton, 400 mm. 77 k. 1032 forinton, 500 mm. 79 k. 1032 forinton, 500 mm. 79 k. 1032 frton, 100 mm. 78 k. 1030 frton, mind három hónapra.

II. Határidő-üzlet.

Az amerikai magasabb jegyzések ma semminemű hatást sem keltek. A derűfényes enyhe időjárás eloszlatta a szigorú tél beálltától való félelmet. Ennek folytán a mai nap ösztönzés híján mindennemű emóció nélkül folyt le. Két-három krajczáros árhullámzás nélkül vergődik az üzlet.

Hivatalos záróárfolyamok. Déli 1 órakor az árfolyamjegyző bizottság a következő hivatalos záró árfolyamokat állapította meg:

Buza márcziusra	9.48 — 9.49
„ áprilisra	9.35 — 9.36
Rozs márcziusra	7.92 — 7.93
Tengeri 1899. májusra	4.85 — 4.86
Zab 1899. márcziusra	5.80 — 5.82
Repeze augusztusra	12.00 — 12.10

Délután 4 1/2 órakor zárlat:

Buza márcziusra	9.48 — 9.49
„ áprilisra	9.34 — 9.35
Rozs márcziusra	7.91 — 7.92
Zab márcziusra	5.82 — 5.83
Tengeri márcziusra	4.85 — 4.86
Repeze szeptemberre	12.00 — 12.10

Kiadó és laptulajdonos:

Csokonai nyomda- és kiadó-részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: **Koncz Ákos.**

Főmunkatárs: **Ujlaki Antal.**

Fővárosi szerkesztőségünk:

(szerkesztő: **Kéry Gyula**)

Budapesten, Üllői-ut 70. I. emelet 13.

Telefon: 59-14.

NYILT-TÉR.

Hangok a közönség köréből.

Köszönőirat Amerikából.

(Eredetiből magyarra fordítva).

Tek. **Wilhelm Ferencz** gyógyszerész urnak
Neunkirchen, Alsó Ausztria.
New-York 18/V 98

Jó uram!

1895. november 12-én oly foku rheumatismust kaptam, hogy kénytelen voltam ágyba feküdni. Nyolcz hónapig feküdtem egy helyben a nélkül, hogy megmozdulhattam volna. Testsúlyom 175 lbs-ról 130 lbs-re ment vissza, jelül ama borzasztó fájdalomnak, melyeken évente átmentem. Kipróbáltam mindenféle gyógymódot, amit valaki csak valaha használt s melyet az orvosok kitaláltak, egészen a villamos török fürdőig, de azért annyira nem érzem magam jobban, hogy legutolsó kezelő orvosom nem akart többé tőlem díjazást elfogadni, miután nem tudott rajtam cseppet sem segíteni. Idők multával találkoztam egy barátommal, ki figyelmeztetett engem a **Wilhelm-féle csusz és közvényellenes vértisztító theájára**, mint ami csalahatatlanszer a rheuma ellen. Én elmondtam neki, hogy mennyi mindent megpróbáltam már s kevésbé bízom ezen theában is. Ugy tetszik, hogy a sors keze működött abban, hogy én önnök írjak s hogy éreztem, hogy van még ami engem meggyógyít. Meggyőződtem, hogy a mentő szer létezik. Nem tudom szakvakban kifejezni ama rettenetes kinokat, melyeket a legutolsó 3 évben átéltem. De most ez nem háborgat többé engem s ezen pillanatban úgy érzem magam, mint aki ujjászületett s nem tudok a világnak nagyobb kincsét a **Wilhelm-féle csusz s közvényellenes vértisztító theánál**. Kérem önt uram, legyen szives a Wilhelm-féle csusz s közvény elleni theából nekem 12 csomaggal küldeni. Önnök a legfőbb egészséget s hosszú életet kívánva vagyok őszinte tisztelettel **Gordon M. József** 179. orchard st. New-York. Egyesült Államok. Kapható minden gyógyszerertárban. **Mihalovits I. Gyógyszerész** Debreczenben.

17-9-4

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ

Folyó szám III. Bérlet 92-ik szám „A”

Ma, Pénteken, 1898. január 20-án.

Himfy Dalai.

Vigjáték 3 felvonásban egy előjattékkal.

Az előjáték személyei:

Kisfaludi Sándor — — — Komjáthy J.
Szegedi Róza — — — Fái Fl.
Rosty Antal — — — Fenyéri M.
Jolán, leánya — — — T. Halmi M.
Bezeredy Kálmán — — — Odry Á.
Takács József — — — Mezei A.
Skublies Imre — — — Csáky F.
Fehér György, pap — — — Székely S.
Horváth János — — — Antalfi.
Gaál József — — — Lendvay.
Ágh Ferencz, gazdatiszt — — Sziklai M.
Gábor András { jobbágyok — — Nagy J.
— — — Serfőzy Gy.

A darab személyei:

Kisfaludy Sándor — — — Komjáthy J.
Kisfaludy Károly — — — Tanay Fr.
Özvegy Biró Józsefné született
Szegedy Mari — — — Kiss Irén.
Szegeda Róza — — — Fái Flóra.
Bay Annuska — — — Bárdos I.
Rosty Antal — — — Fenyéri.
Bezeredy Kálmán — — — Odry.
Jolán, neje — — — T. Halmi M.
Takács József — — — Mezei.
Skublies Imre — — — Csáky.
Fehér György, pap — — — Székely.
Szalóky Péter — — — Rubos.
Horváth János — — — Antalfi.
Gaál József — — — Lendvay.
Ágh Ferencz, gazdatiszt — — Sziklai.

Holnap, szombaton, január 21-én,

Ugyanaz.

Sömör-betegséget:

száraz, vizenyős, pikkelyes sömört (Flechten) s az e bajjal együtt járó, kiállhatatlan „börviszketeget” jótállás mellett gyógyít, sőt azokat is, kik gyógyulást sehol sem találtak, a „Dr. Hebra sömörirtó”-ja. Külső használatra való, nem ártalmas. Ára 6 frt o. é. vám- és postadíjmentesen (levéljegyekben is) utánvétellel 50 krral több. Kapható: St. Marien-Droguerie, Danzig. (Deutschland). 57-5-1

Bérekocsik dijszabályzata.

	Két	Egy
	Levas	
I. Napszámra.		
Egész napra, reggelt 7 órától esti 9 óráig	5	3
Fél napra, reggelt 6 órától d. u. 1-ig, vagy d. u. 1-től esti 9 óráig	8	2
II. Órasszámra.		
Fél órára	40	30
Háromnegyed órára	60	45
Egy egész órára	80	60
Minden következő órára	40	30
Az utolsó órán túl félórára vagy kevesebb időre	20	15
III. Egyes járatokért.		
Megállapodás és visszamenet nélkül a város serompóin belül	50	30
IV. Meghatározott járatok.		
Temetéseknél (vallaskülönbőség nélkül), ha a végültség a templomban történik	2	1
A temetőbe ki és vissza	120	90
A hazól egyenesen a temetőbe ki és vissza	60	40
A színházba menet	80	60
A színházból jövet	80	60
Bármely vasúti indóház vagy raktárhoz nappal menet vagy jövet kézi táskával	50	30
Féjjel menet vagy jövet kézi táskával	80	60
A kocsis mellé elhelyezett minden darab malha után 10 kr. jár.		
A korcsolyázó vagy csónakázó tóhoz, uzukorgyár, légszuszgár, kertészeti egyesület és gőzmalomhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és visszajövet egy órai várakozással	80	60
A nagyterdei fürdőházhoz, polgári vagy katonai jövedélnel menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	1	70
Minden következő órára	60	40
Külöb barom- és lóvásártérré oda és vissza egy órai várakozással	120	90
Minden következő órára	40	30
A katonai lakatnyárhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	30
Menet és jövet egy órai várakozással	80	60
Minden további órára	40	30

A díjak reggelt 6 órától esti 9 óráig számítottak.

Pályázati hirdetemény.

A debreczeni kerületi betegsegélyző pénztárnál egy **orvosi állás** lemondás folytán üresedésbe jövén, arra czennel pályázat hirdetetik.

Ezen állásra, mely **400 frt** évi fizetéssel van egybekötve, pályázhat bármely helyben lakó gyakorló orvos.

A megválasztandó orvostól megkivántatik, hogy lakását a Péterfia utczai kerületbe, vagy lehetőleg annak közelébe helyezze át.

Pályázók kérvényökbe kijelenteni tartoznak, hogy a pénztár alapszabályai-ban és az 1891. évi XIV. t. cz. ben foglalt, az orvosok működésére vonatkozó rendelkezéseket ismerik, s azoknak magukat alávetik.

A pályázati kérvények **1899. január 25. napja déli 12 óráig** Berger Jenő elnökhöz nyújtandók be.

A megválasztott köteles lesz f. é. február 1-én állását elfoglalni.

Debreczen, 1899. január 19-én.

A kerületi betegsegélyző pénztár igazgatósága.

56-2-2

Vasuti menetrend.

Érvényes 1898. október hó 1-től.

Sz. v.	Gy. v.	Tv. sz.	Sz. v.	Sz. v.	Tv. sz.	Állomások.	Tv. sz.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	
1708	1702	1754	1706	1710	1742		1741	1709	1707	1723	1713	1708	1703	
I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.		I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	I-III.	
9.15	2.15		7.05			ind. Budapest k. p. u.	é. r. k.			5.45	6.20		1.50	8.10
2.29	6.00		1.31	4.00	6.05	ind. Püspök-Ladány	é. r. k.	5.13	9.45	11.28	1.28		9.48	1.45
3.36	6.50		2.40	5.14	7.40	é. r. k. Debreczen	ind.	3.37	8.15	10.27	12.00		9.01	12.38
5.18	8.20			9.42	9.42	é. r. k. Nyíregyháza	ind.		6.46	6.46			6.41	10.55
7.07	10.30			11.26	11.26	é. r. k. Szerencs	ind.		5.13	5.13			5.00	9.07
6.58			8.52	8.52		é. r. k. Mad. Szt. Mihály	ind.		3.25	3.25			5.30	
6.15						é. r. k. Nagy-Léta-Vértés	ind.						5.31	
	11.35					ind. Füzös-Abony	é. r. k.							
3.56	6.55	8.20	9.00	5.22		ind. Debreczen	é. r. k.		6.54	10.12		7.51	8.54	12.10
4.58	7.38	9.47	4.01	6.35		é. r. k. Érmihályfalva	ind.		5.35	9.14		6.36	8.13	11.17
9.09			8.21			é. r. k. Nagyvárad	ind.			5.40				6.50
		5.40	4.11	6.58		é. r. k. Érmihályfalva	é. r. k.		9.09			6.22	8.12	11.09
5.10	7.39	9.59	5.04	8.15		é. r. k. Nagy-Károly	ind.		5.09	9.06		5.18	7.41	10.17
6.03	8.14	11.15	5.04	8.15		é. r. k. Zilah	ind.		4.05	8.15				4.00
			10.17			é. r. k. Nagy-Károly	é. r. k.					10.17		
6.11	8.16	11.25	5.14	8.80		é. r. k. Gy. v.	é. r. k.		9.18					
6.39	8.34	12.04	5.41	9.04		é. r. k. Nagy-Károly	é. r. k.		3.57	8.07		5.18	7.39	10.14
6.40	8.35	12.05	5.42	9.09		é. r. k. Gálvác	ind.		3.23	7.39		4.38	7.21	9.47
7.08	8.58	12.46	6.11	9.50		é. r. k. Szatmár	é. r. k.		3.22	7.37		4.35	7.20	9.45
10.41			10.22			é. r. k. Nagy-Bánya	ind.		2.47	7.09		4.00	6.59	9.18
8.25				5.50		é. r. k. Fehér-Gyarmat	é. r. k.			10.41				5.50
9.22						é. r. k. Szatmár	é. r. k.			10.41			10.22	
4.10				6.15		é. r. k. Királyháza	é. r. k.			4.20				6.15
7.18	8.59		6.23	11.49		é. r. k. Bány	é. r. k.			9.22			11.09	11.09
8.27	9.51	Sz. v.	7.35	1.10		é. r. k. Királyháza	é. r. k.		Gy. v.	2.42			6.58	9.10
10.28		1712	9.52	4.42		é. r. k. Bány	é. r. k.		1703.	1.22	5.47		6.08	7.57
6.55		I-III.	5.36	2.57		é. r. k. Királyháza	é. r. k.		I-III.	10.28	2.57			5.30
8.49	9.58	3.50	7.48	4.52		é. r. k. Taraszköz	é. r. k.		3.24	10.28	10.28		9.52	
10.14		6.21	9.14	6.18		é. r. k. M.-Sziget	é. r. k.		12.18	4.45	5.37		7.47	
10.15		6.30	9.15	6.19		é. r. k. Akna-Szlatina	é. r. k.		10.58	3.24	4.17		6.29	
10.50	11.25	7.30	9.50	6.59		é. r. k. Kis-Booskó	é. r. k.		10.57	3.22	4.16		6.28	
			2.26			é. r. k. M.-Sziget	é. r. k.		10.30	1.85	3.50		4.50	6.00
V. v.	V. v.		V. v.	V. v.		é. r. k. Kis-Booskó	é. r. k.		8.25					
1728	5612.		5614	1726.		é. r. k. M.-Sziget	é. r. k.		8.39					
I-III.	I-III.		I-III.	I-III.		é. r. k. Sziget-Kamara	é. r. k.		V. v.	5611.	5613	V. v.	1725.	V. v.
11.59	7.10		4.09	10.00		é. r. k. Nagy-Booskó	é. r. k.			9.46	6.56		7.00	5.23
11.57	7.17		4.07	10.07		é. r. k. Kis-Booskó	é. r. k.			9.39	6.39		6.58	5.15
11.58	7.22		4.12	10.08		é. r. k. Kőrösmező	é. r. k.			9.34	6.24		6.52	5.14
12.39	7.58		4.48	10.38		é. r. k. Kőrösmező	é. r. k.			8.58	5.48		6.21	4.37
12.31	8.06		4.58	10.39		é. r. k. Kőrösmező	é. r. k.			8.50	5.42		6.18	4.27
4.10	8.17		5.09			é. r. k. Kőrösmező	é. r. k.			8.39	5.31			11.55

* Budapest k. p. u. Püspök-Ladány között az 1708. sz. személyvonatnál, Püspök-Ladány Nagy-Károly között az 1706. és 1707. sz. személyvonatoknál naponta, továbbá Debreczen-Püspök-Ladány között az 1705. sz. személyvonatnál minden héden a szomszédos forgalmu menetjegyek használata ki van zárva.

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t. nyomása. 1899.

Tölgyfa-szőlőkaró
ezre 14, 16 és 18 forintjával
itt helyben
kapható és megrendelhető

Gaiger Emilnél
Arany János (Kádas)-utcza 16. sz.

Ugyiszintén mindenféle száraz és jó minőségű tűzifa ölenként és felvágva mázsánként

Hidvéger Mihály
tűzifa-raktárában.